

Onderhoudsproducten

In de meeste huishoudens staat er wel een kast uitsluitend gereserveerd voor onderhoudsproducten. Als je gaat winkelen, krijg je inderdaad de indruk dat je tientallen verschillende producten nodig hebt om de keuken, badkamer, wc, ramen of vloer te poetsen. En voor hardnekkig vuil bestaan er wondermiddeltjes. Al deze producten zijn eigenlijk overbodig. Ze nemen onnodig veel plaats in en kosten handen vol geld. Bovendien zijn ze schadelijk voor onze gezondheid en het milieu. Gelukkig kan het ook anders. Met enkele basisingrediënten kan je zelf ecologische onderhoudsproducten maken.

● Impact van kuismiddelen op ons milieu en onze gezondheid

De meeste onderhoudsmiddelen bevatten substanties afkomstig van petroleum. De extractie, transport en transformatie van deze substanties kost veel energie en vervuult. Wanneer deze substanties na gebruik in ons afvalwater en uiteindelijk in het milieu terecht komen, zorgen zij voor eutrofiëring en vervuiling van ons oppervlaktewater (lees: drinkwater) waar ze dikwijls ook schadelijk zijn voor fauna en flora. En dan hebben we het nog niet gehad over de verpakkingen waarin deze producten zitten. Hun productie kost veel energie, ze bevatten soms zeer gevaarlijke stoffen en zorgen voor een grotere afvalberg.

We beseffen het niet maar al die geurtjes die je een schoon gevoel moeten geven, vervuilen in werkelijkheid de binnenlucht in ons huis. Via de huid (bij gebruik van het kuismiddel of via het dragen van kleren) of door inademing komen we in contact met de gevaarlijke stoffen in onze kuis- en wasmiddelen. Deze kunnen op korte termijn aanleiding geven tot allergieën, irritatie (van ogen, huid en ademhalingsstelsel), brandwonden en vergiftiging. Op lange termijn kunnen deze producten de hormonen beïnvloeden, kankerverwekkend en nadelig zijn voor de vruchtbaarheid.

Momenteel worden chemische stoffen elk afzonderlijk geëvalueerd en op basis daarvan worden de stoffen gereguleerd. Men bouwt voldoende veiligheidsmarges in. Hoe is het dan mogelijk dat kuisproducten in verband worden gebracht met al deze ernstige gezondheidsproblemen? In werkelijkheid worden we elke dag niet blootgesteld aan één chemische stof maar aan een cocktail van chemische stoffen. De combinaties van chemische stoffen kunnen andere effecten hebben dan elke stof afzonderlijk. Zo zou het kunnen dat ze samen een cumulatief negatief effect teweegbrengen. Bovendien worden we meermaals in ons leven blootgesteld aan éénzelfde stof. Ook de gevolgen daarvan zijn niet gekend of worden pas na lange tijd duidelijk. Men weet ondertussen dat chemische en hormoonontregelende stoffen de voorbije decennia wellicht verantwoordelijk zijn voor veranderingen in de menselijke gezondheid maar er is momenteel nog te weinig onderzoek naar deze cocktail-effecten om de regelgeving hierop af te stemmen.

Ecologische producten zijn vaak beter voor onze gezondheid (een hele reeks schadelijke stoffen worden niet gebruikt) en voor ons milieu (biologisch afbreekbaar, hernieuwbaar). Wanneer je een ecologisch product wil kopen, moet je wel opletten voor greenwashing.

Door een groen ogende verpakking, termen zoals 'natuurlijk' en 'biologisch afbreekbaar' en allerlei logo's proberen de producenten de kopers te misleiden. Of een product goed is voor het milieu kan je te weten komen door de ingrediëntenlijst te lezen.

Maar met namen als ethyleendiaminetetra-acetaat en nitrilotriazijnzuur geraak je al snel ontmoedigd. Labels zoals Ecocert of het Europees Ecolabel die door onafhankelijke instanties gecontroleerd worden, kunnen je zoektocht naar een groener alternatief gemakkelijker maken.

● Drie basisingrediënten om een allesreiniger te maken

Maar het kan nog transparanter door zelf je onderhoudsproducten te maken. Met enkele basisingrediënten kan je de meeste (zo niet alle) onderhoudsproducten zelf samenstellen. We stellen hieronder de basisingrediënten voor om een allesreiniger te kunnen maken.

Hoewel deze producten beter zijn voor onze gezondheid en het milieu, blijven het chemische producten waarmee we voorzichtig dienen om te springen. Niet opdrinken dus! Deze ingrediënten kan je terugvinden in de supermarkt of in de drogisterij.

Natriumbicarbonaat (NaHCO_3):

Ook wel gekend onder de naam natriumwaterstofcarbonaat, zuiveringszout, dubbelkoolzure soda of baksoda. Het wordt gemaakt van natriumcarbonaat, water en koolstofdioxide en het vormt een vaste (poeder of korrel) witte stof.

Het is een zwakke base (pH: 8 - 8,5) en neutraliseert daardoor zuren en dus vele geuren. Het werkt als een licht schuurmiddel en heeft geurwerende, reinigende en verzachtende eigenschappen.

Alcohol azijn of witte azijn (CH_3COOH):

Alcoholazijn wordt gemaakt door mengeling van water met azijnzuur van 6 à 8%. Het is een zwak zuur (pH: 3,5 tot 5). Werkt ontvettend, geurwerend, ontkalkend, ontsmettend en als conserveringsmiddel.

Etherische oliën:

Etherische oliën worden gemaakt door destillatie van planten. Ze worden niet enkel gebruikt om een aangename geur te geven aan ons kuisproduct maar hebben ook nuttige eigenschappen zoals bijvoorbeeld een antibacteriële of ontsmettende werking (afhankelijk van de gebruikte plant).

Recept allesreiniger

Met een allesreiniger kan je een heleboel oppervlakken schoon maken of ontsmetten: de vloer, het keukenblad,...

Ingrediënten:

- 1 el azijn
- 1 el natriumbicarbonaat
- 30 druppels van mengeling van etherische oliën (tea-tree, den, citroen,...)
- 1 l water

Materiaal:

- 1 waterkoker
- 1 maatbeker van 1 l
- 2 eetlepels (el)
- 1 trechter
- 1 lege fles afwasmiddel of een sprayflacon van 1 l

Vorbereiding:

- Water opwarmen (niet laten koken) en in de maatbeker gieten
- Voeg natriumbicarbonaat, azijn en etherische olie toe
- Goed mengen
- In fles of sprayflacon gieten en bewaren

BRONNEN

- <https://echa.europa.eu>

